

۱- دوران ماقبل تاریخ

دوران پارینه سنگی	۴۰۰،۰۰۰	اولین ردپاهای حضور انسانی در خاور نزدیک، در عوبدیا (در نزدیکی دریاچه ی طبریه)، فرهنگ آشولی
دوران پارینه سنگی میانه	۹۰،۰۰۰	فرهنگ موستری (کباره)
دوران پارینه سنگی آخر	۴۰،۰۰۰	فرهنگ اوریگنیشن، سپس فرهنگ ناتوفی
دوران نوسنگی (نوسنگی پیش از سفال ۱) (نوسنگی پیش از سفال ۲) دوران سفالی	۸،۵۰۰	شروع زیستگاهی ساخته شده کشاورزی و دامداری، اریحا
دوران فرانسنگی	۴،۳۰۰	ابتدای فلزکاری (مس)
تمدن بین النهرین (سومر و آکد)	۳،۵۰۰	شکل گیری خط میخی

۲- پیدایش امپراطوری ها

کنعان: دوران قدیم برنز	۳۳۰۰	
پیدایش شهرها		
خط هیروگلیف	۳۱۰۰	مصر: ابتدای امپراطوری قدیم ساخت ممفیس (منف)
	۲۶۰۰	اهرام بزرگ
	۲۱۵۴-۲۳۳۴	بین النهرین: امپراطوری سارگن آکدی
دوره ی میانی برنز قدیم- برنز میانه	۲۳۰۰	
متون نفزین	۲۱۰۰	مصر: امپراطوری میانه
برنز میانه ۲ (۲۰۰۰-۱۵۵۰)	۲۰۰۰	بین النهرین: سومین سلسله اور رسیدن و سکنی گزیدن اموری ها
قانون حمورابی اسطوره آتراهاسیس حماسه گیلگمش		اولین سلسله بابل از ۱۹۰۰ و همین طور حمورابی (۱۷۹۲-۱۷۵۰)
		مصر: دوران میانه دوم به نام هیکسوس (۱۷۳۰-۱۵۵۰)

۳- مصر و کنعان

برنز اخیر (۱۴۰۰-۱۵۵۰)	۱۵۵۰	امپراطوری جدید (۱۰۷۰-۱۵۵۰)
الواح تورات		نبردهای بی شمار توتمس سوم در کنعان جنگ مجدو (حوالی ۱۴۸۰)
برنز اخیر دوم (۱۲۰۰-۱۴۰۰)	۱۴۰۰	
نامه های عمارنه در مصر: دولت شهرهای دست نشاندگی مصر عبدی هپا، حاکم اورشلیم		پادشاهی آمهوتب پنجم یا آخناتون (۱۳۵۰-۱۳۳۴)
اسطوره بعل		امپراطوری جدید هتی ها (۱۴۵۰-۱۰۹۰) اوگاریت (راس شمرا): نوشتار الفبایی (قرن ۱۴) مصر (سلسله ۱۹): ستی یکم (۱۳۱۷-۱۳۰۴)
حضور مصری ها در کنعان: مناره ی شان	۱۳۰۰	رامسس دوم (۱۳۰۴-۱۲۳۸): نبرد قادش علیه هتی ها سپس پیمان بستن با ایشان
	۱۲۵۰	
موسی در مصر سکنا گزیدن گروه های متفاوت در کنعان، بیشتر از همه در محدوده ها تپه ها		مرنپتاه (۱۲۳۸-۱۲۰۹): مناره سال پنجم: پیروزی بر لیبیایی ها و بر گروهی به نام اسرائیل

۴- اقوام در جستجوی سازماندهی سیاسی

دوران اول آهن (۱۲۰۰-۱۰۰۰) فلسطینی ها پس از شکست، در ناحیه ی جنوبی کنعان سکنا گزیدند	۱۲۰۰	مصر (سلسله ی ۲۰): رامسس سوم (۱۱۹۴-۱۱۶۳)، شکست اقوام دریایی (فلسطینی ها)
دوران ملقب به داوران (۱۲۰۰-۱۰۳۰)		
	۱۱۰۰	بین النهرین: حوالی ۱۱۰۰، غلبه ی آشوری ها به همراه تیگلات پیلسر اول (۱۱۱۵-۱۰۷۷)، سپس رو به زوال گذاشتن آشور به سبب فشار آرامی ها
		پیدایش حکومت های آرامی (دمشق، حماه)
حوالی سال ۱۰۵۰، پیروزی فلسطینی ها بر اسرائیل در آفک	۱۰۵۰	مصر (سلسله ۲۱) پایتخت: تانیس. تضعیف قدرت های پادشاهی
شروع پادشاهی شائول از سبط بنیامین و داود از سبط یهوذا (۱۰۱۰-۹۷۰) سلیمان پسر داود (۹۷۰-۹۳۳)	۱۰۰۰	فرعون سی آمون (۱۰۰۰-۹۸۴) رزون پادشاه دمشق

۵- پادشاهی های اسرائیل و یهودا (۷۲۲-۹۳۳)

یهودا	اسرائیل		
دوران دوم آهن (۶۰۰-۱۰۰۰)			
رجبعام (۹۳۳-۹۱۶) او به ششونک خراج می داد	یربعام اول (۹۳۳-۹۱۱) بنیان گذار سلسله شمال		مصر (سلسله ی ۲۲، ۹۵۰-۷۳۰): ششونک اول نبرد در فلسطین (لوح مجدو)
ایلیا (۹۱۵-۹۱۳)			
آسا (۹۱۲-۸۷۱): با بنهدد بر ضد بعشا متحد شد	ناداب (۹۱۱-۹۱۰)		
	بعشا (۹۱۰-۸۸۷) ایله (۸۸۷-۸۸۶)	۹۰۰	در دمشق، بنهدد اول
	زمری (هفت روز)		
	عمری (۸۸۶-۸۷۵)، سازنده سامره		
یهوشافاط (۸۷۰-۸۴۶) پیمان با آخاب	آخاب (۸۷۵-۸۵۳): به همسری گرفتن ایزابل فینیقی، نبرد علیه آرام. وارد شدن در اتحاد ضد آشوری (جنگ کرکر ۸۵۳)		در آشور: آشور ناصیرپال دوم (۸۸۳-۸۵۹) شلمنسر سوم (۸۵۸-۸۲۴): ادامه یفتوحات آشور، اتحادی بر ضد آشور (کرکر ۸۵۳)
	ایلیای نبی		دمشق: بنهدد دوم
یهورام (۸۴۸-۸۴۱) به همسری گرفتن عتلیا دختر آخاب	اخزیا (۸۵۳-۸۵۲) یهورام (۸۵۲-۸۴۱): مبارزه علیه میشع موآبی الیشع نبی	۸۵۰	موآب: میشع (لوح میشع ۸۴۰، پیروزی بر اسرائیل) دمشق: حزائیل (کشتن بنهدد ۲ و شکست از شلمنسر سوم، ۸۴۱)
اخزیا (۸۴۱)			

یهودا	اسرائیل		
عتلیا (۸۴۱-) ۸۳۵) سلسله داود را به خطر می اندازد	یهو (۸۴۱-۸۱۴): از دست دادن زمین های آن سوی اردن که به دست حزائیل گرفته شد. پرداختن خراج به شلمنسر سوم (۸۴۱)		
یهوآش (۸۳۵-۷۹۶): با توطئه ای کاهنانه به حکومت رسید و خود نیز قربانی توطئه شد	یهو آخاز (۸۲۰-۸۰۳): مشکلات با بنهد سوم		دمشق: بنهد سوم
امصیا (۸۱۱-۷۸۲): قربانی یک توطئه	یهوآش (۸۰۳-۷۸۷): در ۸۰۳ به آداد نراری سوم خراج می داد. پیروزی بر بن هدد سوم و بر امصیا	۸۰۰-۸۷۳	آشور: آداد نراری سوم (۸۷۳-۸۱۰) در ۸۰۳ قدرت دمشق کاهش یافت
عزیا (۷۸۰-۷۴۰)	یربعام دوم (۷۸۷-) ۷۴۷): اسرائیل قدرتش را باز گرفت		
			۷۸۳-۷۴۵: آشور فشار بر غرب را کم می کند
۷۵۰: یوتام به سلطنت رسید	پیامبری عاموس و هوشع	۷۵۰	
	زکریای نبی (۷۴۷)		

یهودا	اسرائیل		
یوتام (۷۴۰-۷۳۵) اشعیای نبی و میکای نبی	شلوم (۷۴۷-۷۴۶) منحیم (۷۴۶-۷۳۷): در ۷۳۷، به تغلت فلاسر سوم خراج داد. ققحیا (۷۳۶-۷۳۵)		دمشق: رصین آشور: تغلت فلاسر سوم (۷۴۷- ۷۲۷) اتصال کشورهای فتح شده و جابجایی ساکنان (دمشق ۷۳۲ و...)
آخاز (۷۳۵-۷۱۶): توسل به تغلت فلاسر سوم علیه رصین و ققح. پرداختن خراج به تغلت فلاسر سوم	ققح (۷۳۵-۷۳۲): پیمانی با رصین علیه آخاز بست قسمتی از پادشاهی توسط تغلت فلاسر سوم ضمیمه شد (۷۳۴- ۷۳۳)		
حدود ۷۲۸: حزقیایا به سلطنت رسید	هوشع (۷۲۴-۷۳۲): به دنبال اتحاد با مصر تخت سلطنتی سامره		شلمنسر پنجم (۷۲۶-۷۲۲)
	۷۲۲-۷۲۱: فتح سامره تبعید ساکنان پایان پادشاهی شمال		سارگون دوم (۷۲۲-۷۰۵)

۶- پادشاهی یهودا تا فتح اورشلیم

<p>یهودا حزقیایا (۷۱۶-۶۸۷): سعی بر استقلال از آشور: رابطه با بابل و مصر. استحکام اورشلیم قوانین دینی</p>		<p>در سال ۷۱۱، سارگون اشدود را متصرف شد. از ۷۱۱ تا ۷۲۱ بابل سعی در رها شدن از قید آشور داشت</p>
		<p>مصر: سلسله ۲۵ (نویه ای) شباکا (۷۱۵-۶۹۶) تهارکا (فرمانداری حدود ۶۹۰ و پادشاهی از ۶۸۵-۶۶۴)</p>
<p>لشکرکشی سنخاریب در ۷۰۱ کرسی اورشلیم. حزقیایا خراج می دهد. فعالیت های اشعیا (ادامه)</p>	۷۰۰	<p>آشور: سنخاریب (۷۰۴-۶۸۱): در ۷۰۱ لشکرکشی علیه اتحاد غرب و حزقیایا</p>
<p>منسی (۶۸۷-۶۴۲): تسلیم شدن به آشور ناحوم نبی</p>		<p>اسرحدون (۶۸۰-۶۶۹): فتح مصر شمالی در حدود ۶۷۱</p>
<p>آمون (۶۴۲-۶۴۰) یوشیا (۶۴۰-۶۰۹): رد کردن برتری آشور. اصلاحات دینی تثبیه ای و نقش محوری معد. شکست و مرگ یوشیا در نبرد با فرعون نکاو. صفنیای نبی یهوآخاز (۶۰۹) پس از سه ماه توسط نکاو جابجا و برادرش به جای او گماشته شد</p>	۶۵۰	<p>آشوربانیپال (۶۶۸-۶۲۶): کتابخانه در نینوا. در ۶۵۰ توسط پسماتیک اول (سلسله ۲۶) از مصر بیرون انداخته شد. در بابل: سلسله نوبابلی (۶۲۶-۵۳۹) بابل (نبوپولاسر) و ماد (هوخشتره) نینوا را نابود می کنند (۶۱۲) و به امپراطوری آشور خاتمه می دهند (۶۰۶)</p>

<p>یهویاخیم (۶۰۹-۵۹۸): از سال ۶۰۵ تسلیم شدن به بابل. حدود ۶۰۲، شورش. حبقوق و ارمیای نبی. یهویاکین (۵۹۸-۵۹۷): کرسی اورشلیم توسط نبوکدنصر. بازسازی شهر. اولین تبعید ساکنان (به همراه حزقیال). تبعید پادشاه. صدقیا پسر یوشیا (۵۹۷-۵۸۷).</p> <p>در حدود ۵۹۳، آغاز فعالیت حزقیال در ۵۸۹: شورش صدقیا علیه بابل</p>	<p>نبوکدنصر (۶۰۴-۵۶۲): در سال ۶۰۵ پیروزی او بر مصریان در کرکیش باعث اطمینان او بر کنترل آشور قدیم شد</p>
<p>۵۸۸: ابتدای کرسی اورشلیم. دستگیری ارمیا. ماه جولای و آگوست ۵۸۷: فتح اورشلیم. دستگیری صدقیا. تخریب معبد. دومین تبعید ساکنان. ۵۸۲-۵۸۱: سومین تبعید ۵۶۱: اوایل مردوک، یهویاکین را عفو می کند</p>	<p>۵۸۷-۵۸۸: کرسی صور که ۱۳ سال به درازا می انجامد</p>

۷- دوره ی پارس

<p>۵۳۸: حکم کورش و امکان بازگشت یهودیان بابل به اورشلیم به رهبری زروبابل</p>	<p>۵۵۰</p>	<p>کورش پادشاه پارس (۵۵۱-۵۲۹) تصرف بابل در سال ۵۳۹</p>
<p>بازسازی قربانگاه</p>		<p>کمبوجیه (کامبیز): ۵۳۰-۵۲۲</p>
<p>۵۲۰-۵۱۵: تجدید بنای معبد اورشلیم. حکمرانی زروبابل. یهوشع کاهن اعظم. حجی وزکریای نبی. یهودیه جزوی از ساتراپ فرای فرات به شمار می رود.</p>		<p>داریوش (۵۲۲-۴۸۶): قلمروی خود را به ۲۰ ساتراپ (شهربانی) تقسیم می کند. در مارتن از یونان شکست می خورد (۴۹۰)</p>

	۵۰۰	
		اخشورش اول (خشایارشا) (۴۹۶- ۴۶۴) در سالامیس از یونان شکست خورد (۴۸۰) اردشیر یکم دراز دست (۴۶۴-۴۲۴)
	۴۵۰	
	۴۳۲-۴۴۵: نحمیا در اورشلیم	
۴۴۰-۴۰۰: رابطه با یهودیان ساکن مصر اولیا (پاپیروس الفانتین)		خشایارشای دوم (۴۲۳)
		داریوش دوم (۴۲۳-۴۰۴)
		اردشیر باهوش (منمون) (۴۰۴-۳۵۹)
	۴۰۰	
۳۹۸ (۴۵۸): حرکت های قانون گذارانه عزرا در اورشلیم به سوی جمع بندی تورات	۳۵۰	اردشیر سوم (وهوک) (۳۳۸-۳۵۹) ارشک (۳۳۶-۳۳۸) داریوش سوم (دارا) (۳۳۶-۳۳۱)

۸- دوره ی هلنیستی

۳۳۲: ناحیه آن سوی فرات به دست اسکندر فتح شد		فتوحات اسکندر مقدونی (۳۲۳- ۳۳۴): آسیای صغیر، سوریه، مصر، پارس تا هند	
		۳۲۳: مرگ اسکندر و تقسیم امپراطوری	
		سلوکیان در سوریه و بابل	بطلمیوسی ها در مصر
۳۲۰-۲۰۰: یهودیه در تصرف کامل بطلمیوسی ها	۳۰۰	سلوکوس یکم نیکاتور (۳۱۱- ۲۸۱)	بطلمیوس یکم سوتر (۳۲۳- ۲۸۲)

در اسکندریه، ترجمه ی تورات به یونانی (هفتاد)	۲۵۰	آنتیوخوس یکم سوتر (۲۸۱-۲۶۱)	بطلمیوس دوم فیلادلفیایی (۲۸۲-۲۴۶)
		آنتیوخوس دوم تئوس (۲۶۱-۲۴۶)	
		سلوکوس دوم کالی نیکوس (۲۲۵-۲۴۶)	بطلمیوس سوم (۲۲۲-۲۴۶)
		آنتیوخوس کبیر (سوم) (۲۲۳-۱۸۷)	بطلمیوس چهارم (۲۲۲-۲۰۵)
۲۰۰-۱۴۲: یهودیه در تصرف کامل سلوکی ها	۲۰۰	۲۰۰: پیروزی آنتیوخوس سوم بر ژنرال الی از بطلمیوس پنجم	بطلمیوس پنجم اپیفانس (۲۰۴-۱۸۰)
شروع مشکلات بین یهودیان و حاکمان محلی سلوکی. اختلاف بین کاهنان اعظم در اورشلیم		سلوکوس چهارم (۱۷۵-۱۸۷)	بطلمیوس ششم دوست (۱۸۰-۱۴۵)
۱۶۷: اعلامیه ی ممنوعیت پرستش یهودی آنتیوخوس چهارم معبد اورشلیم را به زئوس تقدیم کرد. ابتدای شورش یهودیان با متاتیاس کاهن و پیرمردی به نام حشمون		آنتیوخوس چهارم (اپیفانس) (۱۶۴-۱۷۵): آرایش نظامی علیه مصر	
۱۶۶: پسرش یهودای مکابی جانشین شد (۱۶۶-۱۶۰)			
۱۶۴: معبد بازپس گیری و پاک شد (عید حانوکا) کتاب دانیال		آنتیوخوس پنجم (۱۶۴-۱۶۲)	
ادامه ی نبرد علیه سلوکیان، پیروزی بر نیکاتور (جشن روز نیکاتور)		دیمیتریوس اول سوتر (۱۶۲-۱۵۰)	

۱۶۰: مرگ یهودای مکابی			
۱۶۰-۱۴۳: یوناتان پسر یهودا (برگزیده به عنوان کاهن اعظم در ۱۵۲) گسترش قلمرو یهودیان با پیش روی های نظامی	۱۵۰	الکساندر بالاس (۱۵۰-۱۴۵)	
۱۴۳-۱۳۴: شمعون برادر دیگر یهودا (کاهن اعظم و حکمران در سال ۱۴۲)		دیمیتریوس دوم (۱۴۵-۱۳۸)	بطلمیوس هفتم فیسکون (۱۴۵-۱۱۶)
		آنتیوخوس ششم (۱۴۵-۱۴۲) تریفون (۱۴۲-۱۳۸)	
۱۴۲-۶۳: استقلال یهودیان (سلسله ی حشمونیان)		آنتیوخوس هفتم اورگتس (۱۳۸-۱۲۹)	
یوحنا هورکانوس (۱۳۴-۱۰۴)، پسر شمعون نابودی معبد سامره			
پسر او اریستوپولس اول (۱۰۴-۱۰۳)، عنوان پادشاه را می یابد		زوال و هرج و مرج در پادشاهی	
الکساندر یانائوس (۱۰۳-۷۶) برادر اریستاپولس			
الکساندر (۷۶-۶۷)، نامزد الکساندر	۱۰۰		
پسران او، هورکانوس دوم و اریستوپولس دوم بر سر قدرت پادشاهی و خدمت کهنانت اعظم اختلاف پیدا می کنند			
۶۳: پومپه، افسر رومی، اورشلیم را تصاحب می کند		۶۴: در انطاکیه پومپه ایالت رومی را در آن جا افتتاح می کند	

۹- دوران رومی (پس از سال ۶۳)

<p>۵۰: وضعیتی متلاطم در یهودیه</p>	<p>۴۴: قتل قیصر ۴۰-۳۱: آنتونیوس در مشرق و اکتاویانوس در مغرب زمین ۳۱: اکتاویانوس در نبرد دریایی آکتیوم بر آنتونیوس پیروز می شود. ۲۹: اکتاویانوس امپراتور (از سال ۲۷ تحت نام آگوستوس) تا سال ۱۴ بعد از میلاد. سوریه ایالت امپراتوری می شود. ۲۴: هرودس ایالت های تراخونیتیس، بتنه و اورانیتیس و پانئاس را تصاحب می کند.</p>
------------------------------------	---